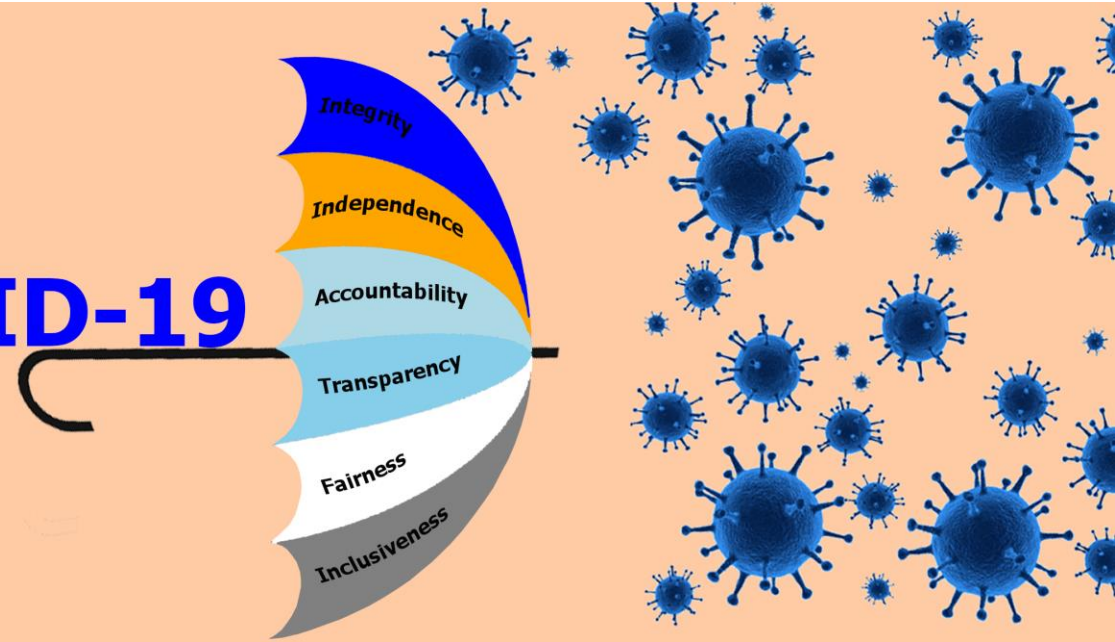
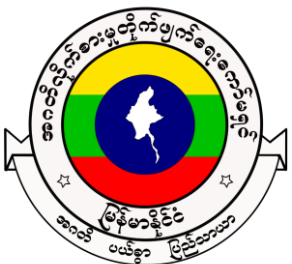

ACC Against COVID-19

အစီအစဉ် (၁၀၇)

“ကျွန်တော်နှင့် စရိတ်မျှပေးကျန်းမာရေးအပိုင်း(၁)”

ACC Against COVID-19

Prof. Dr. Aung Tun Thet
30.12.2020

Sunday Talk

ဒီတစ်ခေါက် Sunday Talk အစီအစဉ်အတွက် ကိုဗစ်-၁၉ နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကာကွယ်ဆေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ သူက ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်နဲ့အတူ နောက်တစ်ဦး ပါစေချင်ကြောင်း ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်က ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာဇော်ဝေစိုးကို သတိရမိတယ်။ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်က ကိုဗစ်-၁၉ ပထမအကျော့အလွန်မှာ လုပ်ငန်းတွေအတူ ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ သူက ပါမောက္ခချုပ် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ယူထားတာ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ ကျွန်တော်က တက္ကသိုလ်ကောလိပ်က ပါမောက္ခချုပ်၊ ပါမောက္ခ ဆရာ၊ ဆရာမများအတွက် ဟောပြောပွဲတွေ လုပ်ပေး ဖြစ်တယ်။ နယ်ပယ်စုံက ဆရာ ဆရာမတွေ တက်ရောက်တာမို့ အားရမိတယ်။

ဟောပြောပွဲ ခေါင်းစဉ်တွေကို ရွေးချယ်ပြီး မျှဝေခွင့်ရခဲ့တယ်။ အရှိန်တော်တော်လေးရချိန် ကိုဗစ်-၁၉ ဒုတိယအကျော့ကြောင့် ဒီအစီအစဉ်တွေကို ခဏရပ်ဆိုင်းခဲ့ရတယ်။ ကိုဗစ်-၁၉ အန္တရာယ်ကို စိတ်ပူရတာမို့ အခုလို ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ။ ဒေါက်တာဇော်ဝေစိုး အနေနဲ့ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှေ့တန်းက တာဝန်ယူနေတာမို့ သူ့ကို ကျွန်တော်နဲ့အတူ ပါဝင်စေချင်တာ။ သူ့ကို ဖုန်းဆက်ပြီး အကြောင်းကြားတဲ့အခါ ကာကွယ်ဆေးအကြောင်း ဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ထက်သင့်တော်မယ့်သူကို ရွေးချယ်ဖို့ အကြံပြုခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့အကြံပြုချက်ကိုကြားရတော့ ဆရာ့ကို အထင်ကြီးမိပါတယ်။ Professional ပီသတဲ့သူ။ ကိုယ့်ထက် သင့်တော်မယ့်သူကို ရွေးချယ်ဖို့ ပြောနိုင်တဲ့သတ္တိက တော်ရုံမှာ မရှိနိုင်ကြဘူး။ အခွင့်အရေးကို အခြားလူကိုပေးဖို့ ဝန်လေးကြတာ။

ကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေးအကြောင်း ဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်က လိုအပ်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အင်တာနက်ရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို ဖော်ထုတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်သိချင်တဲ့အကြောင်းအရာကို ခလုတ် တစ်ချက်နှိပ်ရုံနဲ့ လိုချင်တာတွေကို သိနိုင်တဲ့အခြေအနေ။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်ကဆို တစ်ခုခုသိချင်ရင် စာကြည့်တိုက်ကို အားကိုးရတာ။ အခုခေတ်မှာတော့ ချက်ချင်းလိုချင်တာကို ရှာဖွေနိုင်တဲ့ အနေအထားရှိနေတာ ဖြစ်တယ်။ ကိုကို (စက်မှု တက္ကသိုလ်)အနေနဲ့လည်း သူစုစည်းထားတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ကျွန်တော့်ထံ ပေးပို့ခဲ့တယ်။

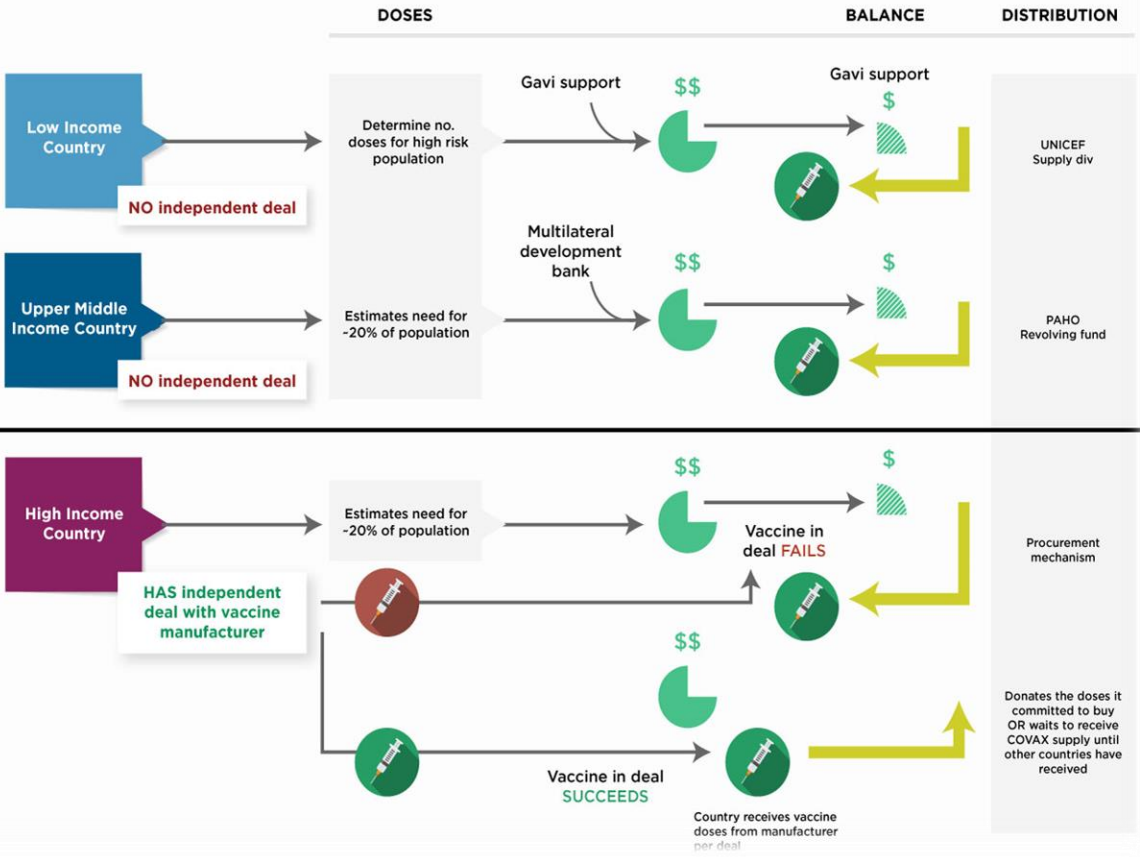
ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြီးဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အထိတ်တလန့် ဖြစ်စေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး အကျပ်အတည်း တစ်ခုသာမက စီးပွားရေးစိန်ခေါ်မှု၊ လူမှုရေးအခက်အခဲ၊ နိုင်ငံရေးပြဿနာဘက်ပေါင်းစုံမှ ထိခိုက်မှုများတဲ့ ရောဂါကြီးဖြစ်တာ တွေ့ရတယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစိန်ခေါ်မှု သာမက စီးပွားရေး ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်လာတယ်။ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတယ်။ ရောဂါပြန့်ပွားမှုထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့၊ လူစုလူဝေး ရှောင်ဖို့၊ နှာခေါင်းစည်းတပ်ဖို့၊ လက်ကို မကြာခဏဆေးဖို့၊ ဖြစ်နိုင် လျှင်အိမ်ထဲမှာနေဖို့၊ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးခပ်ခွာခွာနေကြဖို့၊ အခုလို အကျပ်အတည်းနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့အချိန်မှာ လူတိုင်းရဲ့မျှော်လင့် ချက်တွေကတော့ ကာကွယ်ဆေးရဖို့ ဖြစ်တယ်။

မျှော်လင့်နေသော ကာကွယ်ဆေး

ကာကွယ်ဆေးပေါ်ရင် ပြဿနာတွေအားလုံး ပြေလည်သွား
မယ်လို့ မျှော်လင့်နေကြတယ်၊ တမ်းတနေကြတယ်။ ဆုတောင်း
နေကြတယ်။ ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေးကြောင့် ကလေးသူငယ်
တွေရဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ပြောင်းလဲခဲ့သလို ခွေးရူး
ကာကွယ်ဆေးကြောင့် လူသားတွေအတွက် သက်သာရာ
ရမှုတွေ ရခဲ့သလို အမြန်ဆုံး ဖြစ်စေချင်ကြတယ်။ ကာကွယ်
ဆေးရရင် နဂိုအတိုင်း လှုပ်ရှားကြမယ်။ ပုံမှန်အခြေအနေ
ပြန်ရောက်ကြဖို့ မျှော်လင့်နေကြတယ်။ မကြာသေးမီကာလက
ဗြိတိန်နိုင်ငံမှာ ကာကွယ်ဆေးတွေ ထိုးခဲ့ပြီး အခုလည်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စပြီးထိုးနေ
ကြပြီ။ ဥရောပနိုင်ငံတွေမှာလည်း နှစ်မကုန်မီမှာထိုးဖို့ စီစဉ်နေ
ကြတယ်။

ကာကွယ်ဆေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အခြေအနေတွေကို သုတေသနစာတမ်းတွေ၊ ဆောင်းပါးတွေမှာ အကျယ်တဝင့်ဖော်ပြထားတာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ နိုင်ငံ ၆၇ နိုင်ငံမှာနေထိုင်ကြတဲ့ ပြည်သူတွေအနေနဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်မှာ ကာကွယ်ဆေးနဲ့ လက်လှမ်းမီဖို့ အခြေအနေဟာ အခက်အခဲရှိတာကို သိရပါတယ်။ အခုလိုဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းရင်း နှစ်ရပ်ရှိကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ ပထမအချက်အနေနဲ့ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံတွေဟာ သူတို့နိုင်ငံမှာ နေထိုင်ကြတဲ့သူတွေအတွက် ကာကွယ်ဆေးများကို လိုတာထက်ပိုပြီး သိုလှောင်တဲ့ အစီအစဉ်တွေ ချမှတ်ထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒုတိယအချက်အနေနဲ့က ကာကွယ်ဆေးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် နည်းပညာပိုင်ဆိုင်မှုကို မျှဝေဖို့ အဆင်သင့်မရှိသေးတာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ချမ်းသာတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ လူဦးရေ စုစုပေါင်းဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးရဲ့ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိပေမယ့် အလားအလာကောင်းတဲ့ ကာကွယ်ဆေး ရှစ်မျိုးရဲ့ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်းကို ဝယ်ယူထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံက ခွင့်ပြုလိုက်တဲ့ Pfizer ကာကွယ်ဆေး ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ Moderna ကာကွယ်ဆေး ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ဝယ်ပြီးဖြစ်တာကို သိရှိရပါတယ်။ တစ်ဖက်က အောက်စဖို့ဒ် တက္ကသိုလ်နဲ့ ဆေးကုမ္ပဏီ တစ်ခုအနေနဲ့ သူတို့ ထုတ်လုပ်မယ့် ကာကွယ်ဆေးရဲ့ ၆၄ ရာခိုင်နှုန်းကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ လှူဒါန်းရန် စီစဉ်ထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် ဆေးရရှိနိုင်မှု

COVAX

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် လိုအပ်မယ့် ကာကွယ်ဆေးကို ပြည်တွင်းအင်အားနဲ့အတူ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေ၊ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၊ Gates Foundation များ ပေါင်းစည်းထားတဲ့ COVAX အစီအစဉ်နဲ့ ဝယ်ယူရန် ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။ COVAX အစီအစဉ်အရ ကာကွယ်ဆေး သန်း ၇၀၀ ဝယ်ယူထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ ၆၇ နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူဦးရေ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း အတွက် လုံလောက် မှာ ဖြစ်တာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

ကနေဒါနိုင်ငံအနေနဲ့ မိမိနိုင်ငံရဲ့ လိုအပ်ချက်ထက် ငါးဆကျော် ကာကွယ်ဆေးများကို ဝယ်ယူခဲ့ပြီး အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဟာ လူဦးရေလိုအပ်ချက်ထက် လေးဆကျော် ဝယ်ယူထားတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ မြန်မာအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ လိုအပ်တဲ့ ပြင်ဆင်မှုတွေ ပြုလုပ် ထားတာတွေ့ရပါတယ်။ COVAX အစီအစဉ်မှာ ပါဝင်ဖို့လည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ လိုအပ်ချက် တွေကို ပြည့်ပြည့်ဝဝဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်မိ ပါတယ်။

COVAX

“We need all countries to support COVAX to bring an end to the acute phase of the pandemic”

Dr Soumya Swaminathan
Chief Scientist, WHO

Speed, Scale, Access

COVAX

The COVAX facility
Global procurement for COVID-19 Vaccines

WORKING TOGETHER SAVES LIVES

အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ကာကွယ်ဆေးစတင်ထိုးတဲ့အခါ မထင်မှတ်တဲ့ စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်တွေ့ရပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ယုံကြည်မှုနည်းပါးပြီး ထိုးဖို့ဆန္ဒမရှိကြောင်း ဖော်ပြနေတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူမည်းတွေအနေနဲ့ ယုံကြည်မှုနည်းကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ အတိတ်က ခါးသီးတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်က ကာလသားရောဂါ ကာကွယ်ဆေးစမ်းသပ်ဖော်ထုတ်ရာမှာ လူမည်းများကို အစမ်းသပ်ခံအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့တဲ့ အတိတ်ကဖြစ်ရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး ယုံကြည်မှု နည်းနေတာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များအနေနဲ့ နမူနာပြုပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုးခဲ့တာ တွေ့ရှိရပါတယ်။

ကိုးကားချက်

❖ Photos credit to internet

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်သည် အများပြည်သူဆိုင်ရာဖြောင့်မတ်တည်ကြည်မှု ရှုထောင့်မှ အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးကာကွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပညာပေးကဏ္ဍ၏ အထူး အစီအစဉ်အနေနှင့် “ ACC Against COVID-19” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ACC Facebook Page တွင် နယ်ပယ် အသီးသီးမှ ပညာရှင်များရေးသားထားသောဆောင်းပါးများကို တင်ပြလျက်ရှိပါကြောင်းနှင့် ဆောင်းပါးပါ အကြောင်းအရာများသည် စာရေးသူများ၏ အဘော်များသာဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်၏ ယူဆချက်များ၊ အဘော်များကို ကိုယ်စားပြုခြင်းမရှိပါကြောင်း ဖော်ပြ အပ်ပါသည်။

A special program “ ACC Against COVID-19” is arranged on ACC Facebook Page where articles of eminent persons from various fields are collected and posted as awareness in preventing corruption from the view of public integrity. The opinions in those articles are only of theirs alone and do not necessarily reflect the opinions of ACC Myanmar.